

שבת
מברכיך

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוזאס שליט"א

ביחד

תפקיד האיש

בהלכות אישות מסכם הרמב"ם את תפקידי האיש והאשה ומצביע על העניינים החשובים ביותר המביאים לשלמות של הבית והשכנת השלום. הבה נלמד אותם אחד לאחד.

כתב הרמב"ם 'וכן ציוו חכמים שיהיה אדם מכבד את אשתו יותר מגופו' - האיש צריך להקפיד להרבות בכבוד של אשתו יותר ממה שהוא היה רוצה שיכבדו אותו.

חז"ל אומרים: שהבושה של האשה גדולה מזו של האיש כיוון שהיא רגישה ונעלבת מהר. לכן, הם הורו שהבעל יכבד את אשתו יותר מגופו.

כלומר, אם הבעל לובש מכנסי ג'ינס, שיקנה לה בגד של קטיפה. אם הוא לובש בגד של קטיפה, שילביש אותה בבגדי משי. הבעל צריך להקפיד תמיד שיהיה לה יותר ממה שיש לו.

שניהם חזרו מהעבודה והבעל חימם את האוכל. כשהוא ניגש למזוג את האוכל החם לצלחות, הוא הבחין שיש בסיר שתי חתיכות עוף, אחת שוק עסיסי והשנייה חזה עוף יבש.

למי הוא צריך לתת את החלק העסיסי ולמי את החלק היבש?...

ההוראה 'מכבדה יותר מגופו' מורה לנו לתת את החלק העסיסי לאשה. פעולה זו מחנכת אותנו להעריך אותה.

הדבר נכון גם אם היא לא מרגישה ויודעת על כך.

שניהם אוהבים תפוזים. הבעל חזר מהעבודה לפניו אשתו, ומצא בבית תפוז אחד.

הוא יודע שגם היא תרצה תפוז כשהיא תשוב הביתה, והוא ויתר על התפוז. כשהיא חזרה הביתה וראתה את התפוז, היא שמחה ואמרה בליבה: איזה נס שאף אחד לא נגע בתפוז... והיא לא יודעת שהתפוז ניצל 'משיני האריה'.

הגדרה זו של הרמב"ם נקראת בימינו 'להיות ג'נטלמן'. כך דורשת ההלכה וזה מחויב המציאות.

פרשת השבוע

תוהו ובוהו

"בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ וְהָאָרֶץ הָיְתָה תוהו וָבוהו..."
בפרשתנו מבואר שהעולם נברא בשישה ימים וביום השביעי שבת וינפש. מתוך התוהו ובוהו סידר הקב"ה את הבריאה שתהיה מתוקנת אל האדם. האדם שהוא פאר הבריאה הושם בגן עדן לעובדה ולשומרה. לא לחינם אדם הראשון נברא אחרון מכולם כדי שהכל יהיה מוכן בשבילו. הדבר היחיד שהטול עליו בעיצומו של יום השישי היה לא לאכול מִקְּמוֹ...". הסביר הרמב"ם שעד שאדם הראשון אכל מעץ הדעת הוא היה בדרגת הבחנה בין - אמת לשקר. ומשאל יד דרגה למדרגת - טוב ורע. אם כן הירידה שקיימת בין אמת לשקר להבחנת טוב ורע זהו - "ביום אכלך ממנו מות ותמות".

והסביר הרב דסלר זצ"ל שעץ הדעת טוב ורע נקרא בשם זה שהאוכל ממנו מתערבב אצלו הטוב עם הרע - דהיינו חזרה "לתוהו ובוהו".

נמצאנו למדים שלאדם הראשון היתה את האפשרות להישאר בבחינה הגבוהה יותר אם לא היה עובר על צויו של הקב"ה. אבל מאחר שהתפתה ואכל יד והוריד איתו את כל הבריאה, למדרגת - "טוב ורע" כלומר תוהו ובוהו. ובאמת היום רוב השאלות וההתלבטויות שלנו הם בין טוב לרע. אנו שואלים את עצמנו - האם טוב לעשות כך או לא? ולא שואלים האם זוהי האמת? יתר על כן במשך החיים אנו מגלים שלפעמים מה שחשבנו שזה טוב התברר שזהו רע, ולהיפך, מה שהיינו בטוחים שהוא רע התברר כטוב.

אם כן, נשאל את עצמנו שאלה גדולה - כיצד ניתן לדעת באמת מה טוב ומה רע? המשיך הרב דסלר וכותב שעד מעמד הר סיני ומתן תורה העולם היה שרוי ללא הבחנה ברורה כמו שראינו שדור המבול - טבע, דור הפלגה שעשה מגדל - נפוץ על פני כל הארץ. ומשנתנה תורה ניתן הכח להבחין מה טוב ומה רע. המילה תורה כשמה כן היא - מלשון הוראה, ספר הוראות של הבורא שמלמד אותנו לדעת מהו טוב מוחלט ומהו רע מוחלט. ללא ספר זה אנו כסומא בארובה. התורה מלמדת אותנו מתי לבלום ולא להמשיך - "סור מרע", ומתי לעשות לפעול ולקיים - "ועשה טוב".

כלומר לימוד התורה עושה לנו סדר "בתוהו ובוהו" של העולם הזה ומנחה אותנו בדרך הישר והטוב. לזה אנו קוראים - דעת תורה. נשאל את עצמנו - למה כשאנו מבולבלים והולכים לשאול את הרב שאלה בהנהגה או בהלכה הרב עונה מיד ולא מתבלבל? מדוע אין לו את הספקות שיש לנו? התשובה כעת ברורה, מי שלומד בספר התורה אצלו כבר אין תוהו ובוהו והדברים ברורים וישירים. מכאן נלמד להיפך, ומי שלא לומד תורה בכלל לפעמים הוא הופך להיות - תוהו ובוהו מהלך על שניים!! לכן כבר בראשית השנה נקבל על עצמינו ללמוד בספר הספרים - התורה הקדושה את הכללים וההוראות של בורא העולם לחיים טובים ומתוקנים לטוב לנו כל הימים. בברכת שבת שלום - אבנר קוזאס

עלמא דשיקרא

התהלך ילד עם אביו בבית-הקברות וקרא את המצבות:
"פ"נ הרב החסיד"..." "פ"נ הרב הצדיק"..." "פ"נ איש תם וישר"..."
"פ"נ איש ירא אלהים מרבים"..." "פ"נ נדיב ועושה צדקה בכל עת".
סילק הילד עיניו מן המצבות ואמר לאביו:
"אבא, גנבים אינם מתים לעולם???"

בדיחה

"גדול השלום - שאפילו ישראל עובדים עבודה זרה ושלום ביניהם, אומר הקב"ה כביכול: איני יכול לשלוט בהם ולעונשם, כי שלום ביניהם" רבי יהודה הנשיא

פתגם השבוע

אמת ושקר

לפעמים קורה שהילד אומר לאמא שתיתן לו ממתק כי - אבא אמר. האמא נתנה לו, ולאחר ברור קצר התברר שהאבא לא אמר... אסור במקרה כזה להתייחס אליו כמשקר מכיון שיש אפשרות שהוא כל כך רצה עד כדי שהוא דמיין שאבא אמר.

כמובן שהדברים הללו מיוחסים לגלאים הנמוכים יותר 3-8, אבל ילד בן 10 שאמר - אבא אמר, זהו ודאי שינוי דברים שלא דוקא נולדו מדמיון אלא ממניפולציה להוציא מאימא ממתק או דבר מה.

בגלאים הקטנים כמו שכתבנו צריך להסביר להם שצריך להגיד רק מה שרואים ומה שלא מבינים שואלים את ההורים, אל לנו לכעוס עליהם או לומר להם שהם משקרים אלא לומר להם שצריך לומר אמת ולהעמיד אותם על טעותם.

אמת היא מידה חשובה מאד באישיותו של האדם. כבר מילדות אנו מחנכים את ילדנו לומר רק את האמת. אנו נלחמים בשקר בכל כוחנו ומנסים להחדיר לילדים ששקר הוא דבר רע ועדיף לומר את האמת אף שהיא כואבת מאשר לומר שקר ולצאת מהתסבוכת בקלות.

אבל, עלינו ההורים לזכור: לא תמיד הילדים משקרים לפעמים הם מדמיינים! הגבול בין מציאות לדמיון הוא מאוד דק אצלם. כשילד אומר שהוא ראה ברחוב פיל עובר, האם נצעק עליו - שקרן! פיל לא עובר ברחוב. בוודאי שלא! אז למה הוא אומר זאת? כנראה שהוא ראה סוס והצטייר אצלו פיל!

ילדים חיים בעולם של דמיון ועלינו לקחת זאת בחשבון - בכל סיפור שהם מספרים לנו צריכים לבדוק אם זה הגיוני, או שאולי הוא רצה משהו וחושב שהוא כבר קיבל.

סיפור לשבת

השיבו הגאון: "ואם המלך היה נתקף במחלה זו, וכי גם אז היית אומר שאין תרופה למחלה וממשיך בדרכך?"

נזכר הרופא ואמר: "אכן, לפני מספר שנים חלה המלך במחלה זו, וגם אז אמרתי שאין לה תרופה, אולם ציינתי בפני המלך שבעצם קיימת תרופה אחת, אבל אין אפשרות להגיע אליה. המלך התעניין בפרטי הדברים, ואמרתי לו שכדי להשיג את התרופה צריך ללכוד ציפור נדירה המצויה במדבר, הרחק הרחק מעיר המלוכה, ולהאכילו מבשרה, ואז יתרפא."

הרופא המשיך לספר לרב כי המלך שיגר גדודים שלמים של חיילים למדבר ההוא, כדי שילכדו את הציפור. ואכן, לאחר מאמצים מרובים עד מאוד, הצליחו החיילים במשימתם ותפסו את הציפור, הביאוה למלך, שאכל ממנה והתרפא."

ובפנותו אל רבי עקיבא איגר, אמר הרופא: "כל זה כאשר מדובר במלך, אבל כאן במקרה שלנו הרי מדובר בחולה יהודי שהוא אדם פשוט, ומהיכן ישיג את האמצעים ללכידת הציפור?" רופאו של המלך פסק את פסוקו והלך.

ר' עקיבא איגר הצטנף בפנינת החדר, והתפלל לאלוקיו ויאמר: "ה' אלוקי ישראל, הרי הינך מלך מלכי המלכים, ובני ישראל הם בניך, ואם כן ראויים הם להיקרא בני-מלכים, ועכשיו זקוק אחד מהם לציפור הזו. האם לא תשלח לנו אותה?"

לא חלפו כמה דקות, והנה, מתדפקת ציפור על חלון הבית. ר' עקיבא איגר ציווה ללוכדה, והורה להשאיר בידיו את הכנפיים, ואת השאר לבשל ולהאכיל את החולה. כך עשו, והחולה התרפא. כעבור זמן-מה עבר שוב רופאו של המלך בעיר, ור' עקיבא מיהר לשלוח אליו שלוחים ולהודיעו שלא היה צריך לנדוד עד המדבר כדי ללכוד את הציפור הנדירה ההיא.

הרופא השיב שהוא אינו מאמין לכך. "לא ייתכן. ציפור כזו מצויה רק במדבר ההוא שנקבתי בשמו, ובוודאי לא בעיר גדולה כמו פוזנה", אמר. ואז שיגר לו ר' עקיבא כראיה את כנפי הציפור שהותיר אצלו. הרופא התפעל מאוד מכך, ואמר שדבר כזה יכול לעשות רק הרב היהודי. הדברים נתפרסמו בחוצות עיר, וגדול היה באותה שעה כבודו של הקב"ה בעיני הבריות.

מסופר על הגאון רבי עקיבא איגר זצ"ל שבבחרותו, נודע שמו לתהילה כעילוי חריף ובקי בכל חדרי תורה. בגיל האירוסין עם בתו של עשיר אחד, שחשק בו לחתן, בשל למדנותו הגדולה. בתקופת האירוסין, הזמינו העשיר לעירו, להתפאר בו בפני למדני המקום. מיד כשהגיע, הקיפוהו בקושיות מסובכות- לעמוד על ידיעותיו ולמדנותו, - והוא כאילם לא פצה פיו, לא מצא ידיו ורגליו. השתאו הלומדים: "הזה החתן המהולל שכה שיבחוהו? הארי נעשה שועל". התאכזב החותן העשיר אף ספג שנינות לעג, וכבר חשב לנתק את הקשר! ביקשו החתן "מתין כבודו יומיים נוספים, ואז יחליט".

כעבור יומיים נכנס החתן לבית המדרש וחשף את חילו לאורייתא: ענה על כל השאלות ופתר את כל הספיקות, הוכיח את גאונותו, חריפותו ובקיאותו, והכל נדהמו מגדלותו. רק שאלה אחת טרדה את מנוחתם: מדוע כלא החתן את מעיינות חכמתו עד עתה? "אך מדוע המתנת יומיים!" התפלל החותן.

השיב החתן: "בימים הקודמים היה פה חתן נוסף, מוכשר מאוד, שרצה חותנו להתפאר בו, והוא אכן זכה להערכה רבה. אך אם אני הייתי עונה, הייתי מאפיל על גאונותו ועל ההתפעלות ממנו, והיה נגרם צער לחתן ולחותן גם יחד. לכן העדפתי לשים עצמי כעם הארץ, עד שהחתן יצא מהעיר".

ר' עקיבא איגר היה נוהג לקיים מצוות ביקור-חולים אצל כל חולי העיר פוזנא. מספרים שפעם הגיע לביקור אצל חולה שחלה במחלה נדירה, שלא היה לה תרופה, ובדיוק באותו רגע עבר במקום רופאו של המלך.

הדבר נודע לר' עקיבא, והוא מיהר לשגר שליח מיוחד לרופא זה, ולבקשו שיעלה ויבדוק את החולה. הרופא נאות, אולם כשהגיע וראה שמדובר במחלה שאין לה תרופה, שאל את ר' עקיבא: "מדוע הזעקת אותי לבוא ולבדוק את החולה, הרי אתה יודע שאי אפשר לרפא את מי שחלה בחולי זה?".

שאל את הרב

לייעוץ באופן אישי עם הרב אבנר קוואס שליט"א

ניתן להתקשר בימים ג' וד' בין השעות 14:30-15:30

1599-59-59-39

לימוד מקצועי ומעמיק
המקיף את תחומי התא המשפחתי
עם הרב אבנר קוואס
ומרצים מנוסים נוספים

תעודה תינתן בסיום הקורס

אין זוג לא מוצלח - יש זוג לא מודרך
חדש - ארגון 'ביתנו החדש'
פותח את שערי ללימודי
מנחי נישואין ומשפחה

כשמדובר בשלום בית
לומדים מהמומחים ביותר
לפרטים והרשמה
1599-59-59-39 שלוחה 4

